

Vergaderjaar 2007–2008

29 544

Arbeidsmarktbeleid

Nr. 151

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 mei 2008

«Iedereen doet mee» is het motto van het huidige kabinet. Gemeenten spelen een belangrijke rol in de uitvoering van dat streven. In juni 2007 heb ik met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een akkoord gesloten. Het doel van deze brief is u te informeren over de wijze waarop ik, in samenwerking met de VNG, de uitvoering van dat Akkoord de komende jaren zal monitoren. Tevens maak ik van de gelegenheid gebruik u te informeren over de stand van zaken betreffende de samenwerking in de regio.

Inzicht in de effecten van het Bestuurlijk Akkoord

Via genoemd Bestuurlijk Akkoord heb ik met de VNG de volgende afspraken gemaakt:

- VNG en SZW maken zich de komende jaren sterk voor het realiseren van een vermindering van het aantal mensen dat een beroep doet op de WWB. Ten opzichte van de MLT-raming wordt een vermindering afgesproken van 30 000 huishoudens/uitkeringen. Naar de ramingsstand van toen gemeten betekent dit een daling met 75 000 huishoudens/uitkeringen naar 227 000 in 2011¹ ten opzichte van de stand ultimo 2006 (302 000 uitkeringen < 65 jaar).
- VNG en SZW streven ernaar 25 000 niet-uitkeringsgerechtigden in de periode 2007–2011 aan werk te helpen of maatschappelijk te laten participeren als de afstand tot de arbeidsmarkt te groot is.
- VNG en SZW geven een extra impuls aan het bestrijden van armoede en het terugdringen van het aantal huishoudens met problematische schulden.
- VNG en SZW zullen het ondernemerschap stimuleren juist ook bij kwetsbare groepen.
- In het kader van het SZW-Handhavingsprogramma 2007–2010 worden middelen gereserveerd voor het verankeren en borgen van het zogenoemde Programmatisch Handhaven in de gemeentelijke beleids- en uitvoeringspraktijk.

¹ Formulering Bestuurlijk Akkoord: «De afspraak is dat de extra inspanning 30 000 uitkeringen bedraagt ten opzichte van de MLT-raming die in augustus 2007 wordt vastgesteld. Volgens de huidige SZW-ramingstand daalt het aantal uitkeringen in 2007–2011 met 45 000. Mocht de MLT-raming uitkomen op een aantal dat 5 000 hoger of lager is dan op grond van de huidige ramingstand wordt verwacht, dan zal worden bezien wat dit betekent voor de hier geformuleerde ambitie».

Het Bestuurlijk Akkoord bevat bovendien afspraken over inspanningen die gemeenten zullen doen om deze doelen te bereiken, en over het verwezenlijken van de gewenste uitvoeringscondities, zoals het regionaliseren van het arbeidsmarktbeleid, het bevorderen van transparantie over te behalen resultaten, en het zo beperkt mogelijk houden van de gemeentelijke, administratieve lasten.

De VNG en ik hebben afgesproken dat komende jaren periodiek inzicht wordt gegeven in de mate waarin de doelen van het Bestuurlijk Akkoord worden bereikt. Dat zal op landelijk niveau via een beperkt aantal indicatoren gebeuren (zie bijlage). Bij deze voortgangsmonitor van het Akkoord zal gebruik worden gemaakt van zowel kwantitatieve gegevens (voornamelijk te betrekken uit CBS-bestanden) als van aanvullend, vooral kwalitatief onderzoeksmateriaal. Uitgangspunt is de administratieve lasten voor gemeenten hierbij zo laag mogelijk te houden.

Het streven is om eind 2008 via een zogenoemde nulmeting de beginsituatie van het Akkoord (waar technisch mogelijk: de stand van zaken in 2007) landelijk representatief in beeld te brengen, al is voor een enkele indicator op dit moment nog niet geheel zeker of dat streven gehaald wordt. Genoemde nulmeting fungeert als ijkpunt voor een tweetal vervolgmetingen over de jaren 2009 en 2010.

Naast de productie van landelijke cijfers, waarover ik met het CBS afspraken heb gemaakt, faciliteert de VNG de verzameling en publicatie van gemeentelijke cijfers die bij het Bestuurlijk Akkoord relevant zijn. Voor de productie van zowel landelijke als gemeentelijke cijfers wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van dezelfde CBS-gegevens. SZW en VNG stimuleren op deze wijze de transparantie op lokaal niveau.

Voor het ontsluiten van gemeentelijke data gebruikt de VNG de publiek toegankelijke website www.waarstaatjegemeente.nl. Onderdeel van de website is een database waarin alle op gemeentelijk niveau inzichtelijk te maken data zijn opgenomen.

Via deze transparantie willen wij een bijdrage leveren aan de horizontale verantwoording op gemeentelijk niveau. Het rendement van uitgevraagde, reeds beschikbare gegevens wordt op deze wijze vergroot, zonder dat de administratieve lasten voor gemeenten toenemen (eenmalige uitvraag – meervoudig gebruik).

Naast het monitoren van het Bestuurlijk Akkoord zullen in de komende jaren de resultaten van de WWB worden bijgehouden en getoond. Zoals in het Kabinetsstandspunt Evaluatie WWB (december 2007) staat aangegeven zal dat geschieden via regelmatig uit te brengen cijferrapportages en aanvullend (meta-)onderzoek. Ook vloeit uit de systematiek van periodieke beleidsdoorlichtingen naar verwachting in 2011 een nieuwe beleidsdoorlichting van artikel 46 (onderdeel WWB of breder) voort. Daarnaast zal ik in het kader van de bij de beleidsdoorlichting re-integratie aangenomen moties, met de VNG nadere afspraken maken over het verbeteren van het inzicht in de effectiviteit van re-integratie.

Regionale samenwerking

De uitvoering van het beleid is volop gaande. Gemeenten spelen daarin een belangrijke rol, niet alleen als uitvoerder, maar ook om het beleid op plaatselijke mogelijkheden toe te spitsen. Samenwerking op regionaal niveau is daarbij van groot belang.

Via het actieplan «ruimte voor de regio» stimuleert de VNG de totstandkoming van sterke regionale netwerken. 57 ambassadeurs – portefeuillehouders Werk en Inkomen – stimuleren in de regio het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Dat doen zij door (door)ontwikkeling van een gerichte werkgeversbenadering, een sluitend scholingsaanbod en

goede samenwerking met ketenpartners en tussen gemeenten onderling. De VNG faciliteert kennisuitwisseling door het digitaal ontsluiten van «best practices», het organiseren van bijeenkomsten en het in kaart brengen en aanreiken van beschikbare hulpmiddelen.

Ik ondersteun die regionale samenwerking via de inzet van regio-accountmanagers en door middel van het Innovatieprogramma Werk en Bijstand. De regionaal accountmanagers van SZW faciliteren in afstemming met de VNG de regionalisering van het arbeidsmarktbeleid door informatie te verstrekken over het programma «ledereen doet mee», mee te denken over het oplossen van knelpunten, te verwijzen naar goede voorbeelden en door ondersteuning aan te bieden voor het houden van een regionale werktop «ledereen doet mee» (zie ook de site www.regiowerktop.nl) Doel van het Innovatie Programma Werk en bijstand (IPW) is het zoeken van nieuwe wegen om meer mensen aan het werk te krijgen en/of te laten participeren. Dit gebeurt o.a. door te stimuleren dat op regioniveau de bij de arbeidsmarkt betrokken partijen gezamenlijk inzicht krijgen in kansen en knelpunten op de arbeidsmarkt en op basis daarvan arbeidsmarktbeleid formuleren. De gemeenten Zwolle en Boxtel voeren hiertoe een «pilot» uit. De (tussentijdse) opbrengsten worden verspreid aan andere gemeenten (en betrokkenen). Meer informatie over het IPW vindt u op het gemeenteloket (www.gemeenteloket.minszw.nl) In samenwerking met de VNG zal ik de totstandkoming van de regionale samenwerking volgen.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb

Indicatoren Bestuurlijk Akkoord

Set A: indicatoren via bestaande gegevensuitvraag

Thema	Indicator	gegevensbron
Reductie aantal mensen dat beroep doet op WWB-uitkering	1. aantal huishoudens met WWB-uitkering	1. CBS
Werk en maatschappelijke participatie voor Niet-uitkeringsgerechtigden	2. Aantal niet-uitkeringsgerechtigden dat maatschappelijk participeert (via re-integratietraject)	2. CBS
	3. Aantal Niet-uitkeringsgerechtigden dat uitstroomt naar werk na traject	3. CBS
Stimuleren ondernemerschap	4. Aantal gestarte ondernemers vanuit een WWB-uitkering	4. CBS (of zonodig aanvullend onderzoek).
Armoedebestrijding en terugdringen aantal huishoudens met schulden.	5. verstrekte leenbijstand	5. CBS
	6. bereik langdurigheidstoeslag	6. CBS
	7. Percentage gezinnen met schulden dat succesvol kan worden geholpen met een aanbod	7. Onderzoek.
	8. Ontwikkeling wachtlijsten	8. Onderzoek
Borgen/verankeren Programatisch Handhaven	9. geconstateerd fraudebedrag afgezet tegen uitgaven inkomensdeel WWB	9. CBS
	10. Het fraudebedrag per geconstateerd fraudegeval	10. CBS

Set B: indicatoren te verkrijgen via aanvullend (kwalitatief) onderzoek

Thema	Indicator	gegevensbron
Armoedebestrijding en terugdringen aantal huishoudens met schulden.	1. Mate waarin gericht bijstand is verstrekt aan bepaalde groepen, m.n. huishoudens met kinderen 2. Bereik bijzondere bijstand 3. Aantal kinderen dat materieel profiteert van de bijzondere bijstand 4. Aantal gemeenten dat afspraken heeft gemaakt met voedselbanken	Kwalitatief onderzoek, aangevuld met gegevens uit de CBS-statistieken.
Borgen/verankeren Programatisch Handhaven	5. Variabelen die de mate van borging/verankering in beeld brengen 6. Gemeentelijke formatie die wordt ingezet voor handhaving	Kwalitatief onderzoek